

Overordnet politik for samarbejde med pårørende

Psykiatri og Handicap 2015

RUDERSDAL
KOMMUNE

Indledning

Overordnet politik for samarbejde med pårørende

Denne politik er en overordnet politik for samarbejde med pårørende.

Politikken skal medvirke til at understøtte samarbejdet mellem den enkelte borger, borgerens pårørende og de medarbejdere, som er i kontakt med borgeren. Den skal ligeledes medvirke til at skabe fælles forståelse og et godt samarbejde med pårørende til borgere, som er i kontakt med forvaltningen, ved at sætte en fælles ramme for inddragelsen af pårørende med respekt for den enkelte borgers ret til selv at bestemme over eget liv.

For de enkelte dag- og botilbud udarbejdes underliggende lokale politikker for samarbejde med pårørende.

Pårørendepolitikens målgruppe

Politikkens målgruppe er pårørende til borgere over 18 år, som modtager ydelser indenfor psykiatri- og handicapområdet i Rudersdal Kommune som fx dag- eller botilbud eller socialpædagogisk støtte i egen bolig.

Pårørende er nærmeste slægtninge eller personer, som borgeren så vidt muligt selv udpeger til at være særlig godt informeret og inddraget i sin situation.

Formålet med pårørendepolitikken

Formålet med pårørendepolitikken er at skabe rammer for et velfungerende samarbejde, der fremmer borgerens ønsker, behov og udvikling samt støtter borgerens inklusion i samfundslivet.

Principper for samarbejde

Borgerens ret til selvbestemmelse

Den enkelte borger afgør selv, hvordan og i hvilket omfang pårørende skal inddrages i den konkrete indsats for borgeren. Inddragelse af pårørende kræver så vidt muligt borgerens samtykke.

I samarbejdet skal borgerens selvbestemmelse respekteres. Det betyder, at borgeren bliver hørt, når der skal træffes beslutninger om borgerens liv, og at dialogen mellem pårørende og medarbejdere så vidt muligt sker med borgerens tilstedeværelse.

Roller i samarbejdet

Pårørende er en betydningsfuld samarbejdspartner i indsatsen for borgeren. I det omfang borgeren ønsker det, inddrages pårørende derfor i væsentlige beslutninger, der har betydning for borgerens liv.

Det er vigtigt, at der er en anerkendende dialog omkring rammerne for samarbejdet og om dilemmaer i samarbejdet. Et godt samarbejde hviler på en gensidig respekt for hinandens forskellige roller i forhold til borgeren. Gensidig respekt betyder, at pårørende og medarbejdere ser hinandens bidrag som en ressource i samarbejdet og bestræber sig på at nå frem til en fælles forståelse af borgerens ønsker, behov og udvikling.

I samarbejdet anerkendes og respekteres pårørende som personer:

- med indgående indsigt og viden om borgeren og borgerens livshistorie
- der kan medvirke til kontinuiteten og den røde tråd i borgerens liv
- der er/kan være en vigtig rådgiver for borgeren
- der er/kan være følelsesmæssigt og praktisk involveret i borgeren.

I samarbejdet anerkendes og respekteres medarbejdere som:

- fagpersoner med en professionel tilgang til det socialpædagogiske arbejde
- professionelle, der skal medvirke til at sikre borgerens ret til privatliv
- professionelle, der skal understøtte og udvikle borgerens relation til pårørende og netværket.

Forventningsafstemning og aftaler

Medarbejderne skal fra første kontakt sikre, at parterne får talt om gensidige forventninger til samarbejdet og mulighederne for inddragelse, og at der indgås klare aftaler om roller, ansvar og mål for samarbejdet.

Pårørende kan indgå i samarbejdet på følgende måder:

1. **Samarbejde i forhold til den hjælp borgeren modtager.** Pårørende modtager generelle informationer, hvor der ikke indgår personlige oplysninger.
2. **Samarbejde med pårønderåd.** Pårønderådet inddrages i forhold af betydning for borgernes hverdag, fx om kostpolitik, planlægning af aktiviteter i og uden for tilbuddet, udsmykning og møblering af fælles opholdsarealer.
3. **Samarbejde, hvor der ikke er pårønderåd.** Pårørende inviteres til faste dialogmøder.
4. **Inddragelse i forhold til den overordnede udvikling af psykiatri- og handicapområdet.** Pårørende har mulighed for at påvirke den overordnede udvikling gennem kommunens Handicapråd. Herudover inddrager Psykiatri og Handicap generelt pårørende i større udviklingsprojekter og ændringer, som gennemføres på området.

Privatlivets fred

Borgere med handicap har samme ret til et privatliv som andre. Det betyder, at borgeren har ret til selv at bestemme over sit eget privatliv og familieliv.

Når borgeren modtager hjælp fra kommunen, er det for mange pårørende vigtigt at være en del af forløbet og være inddraget i det omfang, borgeren har ønske om det. Medarbejderen har imidlertid tavshedspligt med hensyn til oplysninger om borgerens private forhold og er forpligtet til at indhente samtykke inden borgerens private oplysninger videregives.

Medarbejderne er særligt forpligtet til at sørge for, at borgerens selvbestemmelsesret respekteres og understøttes. Samtidig skal medarbejderen være opmærksom på, at et nej til inddragelse ikke nødvendigvis betyder et nej til kontakt til pårørende. Medarbejderne skal arbejde aktivt på at inddrage og samarbejde med pårørende, så de kan indgå i konstruktive sociale netværk for borgeren. Det er borgeren selv, der afgør, hvem i det sociale netværk borgeren ønsker at inddrage. Borgernes ønsker kan ændre sig undervejs, og medarbejderen skal derfor løbende indgå i dialog med borgeren om, hvorvidt de pårørende skal inddrages og i hvilket omfang.

